گزارش یک

هادی غلامحسینی

مجلس در ارائه آرای اعتماد به وزرای پیشنهادی دقت کند

اقتصاد جایی برای آزمون و خطا ندارد

تئوریسین اقتصادی دولت یازدهم، بیکاری، محیط‌زیست، آب، صندوق‌های بازنشستگی و نظام‌های بانکی را پنج چالش بزرگ کشور معرفی کرده است و مدت‌ها پیش مدعی شد بهبود اقتصاد نیاز به «اجماع ملی» دارد، حال کارشناسان اقتصادی بر این باورند مشکل اقتصاد ایران فراتر از مباحث مطرح شده از سوی تئوریسین اقتصادی دولت یازدهم است و رکود در اقتصاد همچنان باقی است و تورم طی سال‌های گذشته به بهای تعمیق رکود، افزایش شبه پول و حبس هزار میلیارد تومان در سپرده‌های بانکی سوددار، میلیاردها دلار قاچاق کالای ارزان قیمت و رساندن سقف بدهی‌های دولت به ۷۰۰ هزار میلیارد تومان به طور موقتی کاهش یافته و ثبات موجود در اقتصاد در واقع به بهای رشد ریسک‌ها و بحران‌های اقتصادی ایجاد شده است.

به گزارش «جوان»، در حالی وزرای پیشنهادی کابینه دولت دوازدهم از سوی دولت معرفی شده‌اند که نمایندگان مجلس شورای اسلامی در آستانه آزمون سختی قرار می‌گیرند و وظیفه شرعی و ملی آنها ایجاب می‌کند سابقه، عملکرد، برنامه، کارایی، تخصص، تعهد و... افراد پیشنهادی را برای تصدی‌گیری وزارتخانه‌ها به خوبی بررسی کنند و به افراد متعهد و متخصص و کارآمد که برنامه اجرایی برای تحول وضعیت موجود دارند، رأی دهند و بدون تعارف به افراد ناکارآمد نه بگویند زیرا فرصتی برای آزمون و خطا دیگر نیست. رهبر معظم انقلاب بارها عنوان کرده‌اند در یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار با غرب قرار داریم و در همین راستا سال ۹۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را ابلاغ کردند که متأسفانه در چهار سال گذشته چندان مورد توجه قرار نگرفت، از این رو برنامه‌های وزرای آینده در هر بخش و به ویژه در حوزه اقتصادی باید منطبق با سیاست‌های کلی مدنظر باشد.

دولت حسن روحانی طی چهار سال گذشته برنامه‌هایی را در حوزه اقتصاد به اجرا درآورد که با همه تلاش‌ها، اقتصاد بدون نفت دچار تحول نشد. تئوریسین اقتصادی روحانی بیکاری، محیط‌زیست، آب، صندوق‌های بازنشستگی و نظام‌های بانکی را پنج چالش بزرگ کشور معرفی کرده است و مدت‌ها پیش مدعی شد بهبود اقتصاد نیاز به «اجماع ملی» دارد. در این بین مشکلات اقتصاد ایران به سطحی رسیده است که دیگر نمی‌شود همانند دولت اول حسن روحانی شاهد بی‌انضباطی مالی و عدم‌انسجام و یکپارچگی در سیاست‌های اقتصادی باشیم چراکه در گذشته بین تیم اقتصادی دولت و وزرا و وزارتخانه‌ها وضعیت جزیره‌ای برقرار بود و هر بخش از دولت انگار که حکومتی خودمختار است و ناهماهنگ و گاه متضاد از سایر اجزای دولت اداره می‌شد، این در حالی است که همین ناهماهنگی‌ها یک سیستم نامنظم را در اقتصاد ایران پدید آورده است و خروجی آن می‌شود که به رغم هزینه ۱۲ تا ۱۵ هزار میلیارد تومانی جاری یک ماه دولت اما سیستم اقتصادی کاملاً ناهماهنگ اداره شد و خروجی مطلوبی نداشت.

■ پایان حواله حل مشکلات به آینده

در این بین یک پژوهشگر ریسک نسبت به حواله حل مشکلات به آینده هشدار داد و تداوم این سیاست را در دولت آتی خطرناک عنوان کرد و گفت: قیمت نفت به کمترین حد در شش ماهه گذشته سقوط کرده است و بخش عمومی به گزارش وزیر اقتصاد ۷۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی حسابرسی شده دارد، این نشان می‌دهد دولت مدت‌هاست بیش از درآمدش هزینه می‌کند. محمدحسین ادیب گفت: بانک مرکزی سال گذشته ۲۳ هزار میلیارد تومان کسری دولت را تأمین کرده است (۱۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اسناد به تعهد دولت، ۵ هزار و ۸۵۰ تنخواه خزانه و ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان شرکت‌های دولتی)، از دولت قبل انتقاد می‌شد که ۴۵ هزار میلیارد تومان طی هشت سال مسکن مهر را تأمین مالی کرده است، بانک مرکزی طی یک‌سال بخش عمومی را ۲۳ هزار میلیارد تومان تأمین مالی کرده است، هر دو سیاست ماهیتی تورم‌زا داشته است و برای مهار تورم باید تأمین مالی از محل چاپ اسکناس متوقف شود. وی در رابطه با بخش بیمه نیز تصریح کرد: برای پنجمین سال متوالی وصولی تأمین اجتماعی سالانه نسبت به سال قبل ۲۵ درصد افزایش یافته، این روند به شدت استخدام را غیراقتصادی کرده و کشور تحت فشار بیمه‌ای است.

وی در رابطه با وضعیت وزارت مسکن و شهرسازی اظهارداشت: بدهی وزارت مسکن و شهرسازی به پیمانکار در پایان سال ۹۵ بالغ بر ۵ هزار میلیارد تومان بود و اکنون ۱۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است و وزارتخانه با بدهی اداره می‌شود.

■ از محل استقراض به مردم خدمات رفاهی داده شد

وی در رابطه با اوضاع اقتصادی وزارت بهداشت و درمان گفت: بدهی بیمارستان‌ها به شرکت‌های بیمه‌ای ۱۰ هزار میلیارد تومان است، از محل استقراض به مردم خدمات رفاهی داده می‌شود، کاش خدمات رفاهی به مردم از محل استقراض نبود. وی در رابطه با تحلیل خودش از اوضاع وزارت نفت تصریح کرد: بخش نفت و گاز ۵۰ میلیارد دلار به بانک‌ها بدهکار است، اگر این بدهی ریالی شود، بخش نفت و گاز ۱۸۸ هزار میلیارد تومان بدهی به بانک‌ها دارد که مدام با مصوبه مجلس آن را استمهال می‌کند. رسانه‌ها مدام به بدهی معوقه بانک‌ها اشاره می‌کنند اما بدهی استمهالی را جزو معوقات لحاظ نمی‌کنند. بدهی شرکت نفت دو برابر کل معوقات بانک‌هاست. ادیب درباره وزارت نیرو هم گفت: روزانه معادل ۱/۱۵ میلیون بشکه ارزش حرارتی نفت در نیروگاه‌ها گاز، نفت کوره و گازوئیل مصرف می‌شود که ارزش روز آن ۶۹ هزار میلیارد تومان است. می‌دانید که در عمل سوخت به صورت رایگان در اختیار نیروگاه‌ها قرار می‌گیرد و پولی که مردم بابت برق پرداخت می‌کنند، تنها هزینه اداره توانیر منهای سوخت است. هزینه سوخت رایگان است. ۶۹ هزار میلیارد تومان معادل حقوق ۳/۲ میلیون نفر کارمند است که ماهانه ۱/۸ میلیون تومان برای مدت ۱۲ ماه حقوق دریافت کنند، اگر از مردم پرسش شود مردم از این شیوه تخصیص پول در جامعه ارزیابی مثبتی نخواهند داشت.

■ پژویان: رشد اقتصادی با اتکا به نفت اشتغال ایجاد نمی‌کند

از سوی دیگر استاد دانشگاه علامه طباطبایی گفت: با کمال تأسف هر رشدی در بخش نفت و اجزای آن هیچ رابطه‌ای با صنایع و اشتغال ندارد، در نتیجه اگر این رشد از ۵ به ۱۵ درصد هم برسد، باعث رشد اقتصادی و اشتغال نخواهد شد. دکتر جمشید پژویان به نرخ رشد منفی در سال ۹۴ اشاره کرد و گفت: طبق اعلام بانک جهانی نرخ رشد اقتصادی بدون نفت ایران در سال ۹۴ منفی ۰/۹ درصد است و آن چیزی که بانک مرکزی ایران اعلام کرد منفی ۱/۳ درصد بود و همین موضوع نشان می‌دهد رشد اقتصادی حاصل شده در سال ۹۵ هم از نفت بوده و توفیق دیگری در اقتصاد ایران رخ نداده است. براساس گزارش «جوان» تعداد بیکاران به ادعای مرکز آمار به حدود ۳/۵ میلیون نفر رسیده و نرخ بیکاری به فراتر از ۱۲ درصد رفته است، البته موضوع ورود ۳ تا ۴ میلیون دانشجو بعد از فراغت از تحصیل به بازار کار پیوسته به عنوان یک نگرانی مطرح است، علاوه بر این کارشناسان مستقل شمار بیکاران فعلی را حدود ۵ تا ۷ میلیون نفر تخمین می‌زنند.

■ گفتمان فقر و انتخابات

همچنین تقاضا در اقتصاد ایران با افت شدید مواجه شده است و حتی مسعود نیلی مشاور اقتصادی روحانی نیز به این مهم اعتراف داشته است. به گفته علی ربیعی گفتمان مسلط بر انتخابات دوازدهمین ریاست جمهوری گفتمان فقر بود، این در حالی است که وی پیش از این نیز جمعیت فقر مطلق را بیش از ۱۰ میلیون نفر در کشور عنوان کرده بود.

■ قاچاق قابل ملاحظه طی ۴ سال گذشته

کشور با وجود میلیون‌ها بیکار و بنگاه‌های اقتصادی که به دلیل ضعف طرف تقاضا در اقتصاد کالاهای تولیدی خود را در انبارها دپو کرده‌اند، به ادعای ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سال ۹۵ با ۱۲/۵ میلیارد دلار حجم قاچاق رو به رو است. حدود ۹۵ درصد قاچاق به شکل کالای ورودی به ایران است که بنا به ادعاهای اخیر مسئولان مبارزه با قاچاق سهم مبادی رسمی از ورود قاچاق در حدود ۳۰ درصد است ولی مراجعی چون کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی بر این باورند حجم قاچاق کالا و ارز در ایران حدود ۲۰ میلیارد دلار است و متأسفانه بسیاری از مسئولان بر این باورند عموم کالای قاچاق از مبادی‌ای چون گمرک ورود یا خارج می‌شود، در عین حال آمارهای رسمی نشان می‌دهد طی چهار سال گذشته ارزش ریالی قاچاق حدود ۲۴۰ هزار میلیارد تومان بود که شائبه کنترل تورم با این حجم از قاچاق مطرح است.

■ وضعیت اسفبار بخش پولی ایران

با این حال نرخ رشد حجم نقدینگی در چهار سال اخیر بسیار چشمگیر بوده است، به‌طوری که حجم نقدینگی از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان به مرز هزار و ۳۰۰ هزار میلیارد تومان رشد یافته و عموم این نقدینگی در قالب شبه‌پول در حساب‌های سوددار بانکی فعلاً سرگرم دریافت سودهای بیش از ۲۰ درصدی است اما نکته قابل تأمل آن است که چرا با وجود رکود اقتصادی در بیشتر بخش‌ها و نرخ رشد بدون احتساب به نفت بسیار ضعیف، حجم نقدینگی و قدرت خرید آنقدر تقویت شده است و قطعاً هر سیاستگذاری در اقتصاد ایران باید نگران قدرت خرید خلق شده در چهار سال گذشته باشد و این سؤال ذهن مردم را به خود مشغول کرده است که اگر این حجم نقدینگی آزاد شود چه اتفاقی در اقتصاد ایران رخ خواهد داد و آیا تورم به شدت رشد خواهد کرد و تا کی بانک‌های ایران اصلاً می‌توانند به پرداخت سود ۲۰ درصد مبادرت کنند.

اگر چه به گفته رئیس کل بانک مرکزی حجم معوقات بانکی حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان است اما منابع مستقل این عدد را حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان عنوان می‌کنند، با این حال اگر مجموع سرمایه بانک‌ها را حدود ۷۰ تا ۸۰ هزار میلیارد تومان لحاظ کنیم، می‌بینیم که یک مخاطره جدی در بخش پولی کشور رخ داده است و نکته دیگر آنکه نرخ سود ۲۰ تا ۳۰ درصدی اقتصاد ایران را به شدت رنج می‌دهد و تولیدکنندگان به سختی می‌توانند برای تأمین مالی از بانک چنین نرخی را پرداخت کنند. در پایان امید می‌رود نمایندگان مجلس وضعیت کنونی اقتصاد ایران و کشور را درک کنند و منطبق با وظیفه شرعی خود به وزرایی رأی بدهند که متعهد، متخصص و کارآمد باشند.

حامد ملکپور | تسنیم

دولت دوازدهم با تخم‌مرغ خارجی آ مد

گزارش ۲

بهناز قاسمی

ادامه از صفحه اول

با این حال، دلیل هرچه باشد ناشی از دو کم‌کاری و ناتوانی مدیریتی دولت است که موجب شده هم واردات کالاهای اساسی در سال جدید بیشتر شود و هم دولت دوازدهم معرفی کابینه خود را با واردات تخم‌مرغ خارجی همزمان کند. به عبارت بهتر بی‌توجهی به تحقق اقتصاد مقاومتی به خصوص در تولید کالاهای اساسی و عملکرد ستاد تنظیم بازار دولت باعث شده تا این سؤال در بین کارشناسان مطرح شود که دولت به سفره‌های مردم پس از پیروزی در انتخابات بی‌توجه شده و به جای اقتصاد مقاومتی به واردات گسترده روی آورده است.

چند هفته‌ای است قیمت تخم‌مرغ مانند سایر کالاهای مصرفی افزایش یافته است. شنیده‌ها از افزایش صادرات به قطر حکایت دارد اما انجمن تولیدکنندگان معتقد است کمبودی در بازار نداریم و مشکل اصلی در سیستم توزیع است که مجوز واردات با کاهش ۲۵ درصدی تعرفه واردات و نیز کاهش ۲۵ درصدی تولید و خودداری میادین میوه و تره‌بار از عرضه تخم‌مرغ به نرخ دولتی، راه را برای سودجویان باز کرده است. هرساله در فصل تابستان به دلیل کاهش تقاضا بازار با مازاد تولید تخم‌مرغ مواجه می‌شد اما امسال به دلیل شیوع بیماری‌ها و از بین رفتن مرغ‌های تخمگذار، تولید ۲۵ درصد کاهش یافته، به طوری که قیمت هر کیلو تخم‌مرغ در مرغداری‌ها از ۴ هزار و ۲۰۰ به ۵ هزار و ۲۰۰ تومان افزایش یافته است. همچنین آمار رسیده حاکی از آن است که بهای مصرف‌کننده در مرداد ماه امسال ۵۰ درصد نسبت به ماه مشابه در سال قبل افزایش یافته و رکورد زده است. همچنین در خرده‌فروشی‌ها نیز هر شانه تخم‌مرغ ۳۰ عددی ساده در تهران ۱۲ هزار تومان تا ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان و در میادین میوه و تره‌بار شهرداری تهران ۱۱ هزار و ۱۹۰ تومان است. رئیس هیئت مدیره اتحادیه مرغ تخمگذار استان تهران در گفت‌وگو با «جوان» با بیان اینکه از دی ۹۵ به دلیل شیوع آنفلوآنزا، حدود ۳۰ میلیون قطعه مرغ در کشور از بین رفته می‌گوید: حدود ۷۵ درصد سالن‌های تولید تخم‌مرغ خالی است و این وضعیت در سایر استان‌ها نیز دیده می‌شود، همین مسئله دلیل گرانی تخم‌مرغ است.

ناصر نبی‌پور، میانگین قیمت هر کیلوگرم تخم‌مرغ را در مرغداری ۵ هزار و ۱۰۰ تا ۵ هزار و ۲۰۰ تومان اعلام کرده و درباره دلایل افزایش قیمت این محصول در بازار می‌افزاید: از دی ماه ۹۵ به دلیل شیوع آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در کشور، ۱۳ تا ۱۴ میلیون مرغ معدوم شد. وی با اشاره به از بین بردن شعاع یک تا سه کیلومتری کانون‌های آلوده نیز می‌گوید: در این میان مرغ‌های پیر نیز، مزید بر علت شد و در مجموع حدود ۲۵ تا ۳۰ میلیون مرغ از بین رفت. هنوز این خلأ در تولید پر نشده و همین مسئله باعث کاهش شدید تولید و ایجاد نابسامانی در بازار تخم‌مرغ شده است.

وی با انتقاد از عدم همکاری میادین میوه و تره‌بار برای توزیع تخم‌مرغ ارزان می‌گوید: هفته گذشته با همکاری وزارت جهاد کشاورزی قرار شد اتحادیه، تخم‌مرغ ارزان توسط میادین میوه و تره بار به دست مصرف کنندگان برساند اما به دلیل سود پایین آن، میادین از خرید و عرضه خودداری کردند و مصرف‌کنندگان همچنان با قیمت بالا این کالای مصرفی را خریداری می‌کنند. نبی‌پور با انتقاد از عملکرد تنظیم بازاری دولت و تصمیم اخیر هیئت وزیران مبنی بر صدور مجوز واردات تخم‌مرغ می‌گوید: هفتم مرداد در جلسه‌ای که با مسئولان وزارت جهاد کشاورزی برگزار شد توافق شد اتحادیه تخم‌مرغ مورد نیاز میادین را با قیمت دولتی تأمین کند اما این مسئولان سه روز بعد از جلسه در تاریخ ۱۱ مرداد ماه مجوز واردات از سوی هیئت وزیران صادر شد. روز گذشته کاهش تعرفه واردات تخم‌مرغ از ۳۰ به ۵ درصد تصویب شد و معاون وزیر جهاد کشاورزی صدور مجوز واردات تخم‌مرغ را برای کمک به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان اعلام کرد. بر اساس مصوبه هیئت دولت، حقوق ورودی تخم‌مرغ خوراکی با مجوز واردات تا پایان فصل پاییز تعیین شد. بر این اساس مهلت ثبت سفارش تخم‌مرغ تا پایان آبان ماه سال جاری ۵ درصد تعیین شده است. حداکثر مهلت ترخیص این ماده خوراکی نیز تا پایان آذر ماه در نظر گرفته شده است. همچنین در این مصوبه آمده است، با توجه به مابه‌التفاوت محموله تخم‌مرغ‌های خوراکی وارداتی با تعرفه ۵ درصد، توزیع آن زیر نظر کار گروه تنظیم بازار خواهد بود. رئیس هیئت مدیره اتحادیه مرغ تخمگذار استان تهران اظهار می‌دارد: کمبود تولید توجیه درستی برای صدور مجوز واردات نیست، ما خوشحال بودیم وزیر جهاد کشاورزی از منافع تولیدکنندگان دفاع می‌کند و اجازه واردات را صادر نمی‌کند اما در کمال ناباوری سه روز بعد از توافق برای تأمین تخم‌مرغ، از هیئت دولت خبر رسید که تعرفه‌ها ۲۵ درصد کاهش یافته است. اگر قرار باشد به محض کاهش تولید و عرضه، فرمان واردات صادر شود؛ پس تولیدکنندگان با چه امیدی می‌توانند تولیدشان را ادامه دهند و زیانشان را جبران کنند.

نبی‌پور با اشاره به اینکه واردات تخم‌مرغ ممکن است بیماری‌هایی را به کشور منتقل کند، می‌افزاید: آقایان مجوز واردات را صادر کردند اما از کجا می‌خواهند وارد کنند که به صرفه و اقتصادی باشد. سال ۹۰-۸۹ از ترکیه وارد شد اما به دلیل آلودگی مورد استقبال قرار نگرفت و بسیاری مرجوع شد. در شرایط فعلی مرغ‌های ترکیه نیز دچار بیماری شدند و واردات از این کشور منطقی نیست. شاید واردات از اوکراین صورت گیرد که قیمت آن باز هم به ۵ هزار تومان می‌رسد که نه ارزان است نه اقتصادی.

دست در دست هم دیم به مهر
به نام یگانه مطلق
بانک مهر اقتصاد

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده

بانک مهر اقتصاد(سهامی عام)

شماره ثبت : ۴۲۹۷۰۹ و شناسه ملّی : ۱۰۳۲۰۸۲۱۸۱۶

بدینوسیله از عموم صاحبان محترم سهام بانک مهر اقتصاد(سهامی عام) و یا نمایندگان و وکلای قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده بانک، مربوط به عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ که روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۹ راس ساعت ۱۰ صبح به نشانی: تهران، بزرگراه آبشناسان (شرق به غرب)، بعد از تقاطع ستاری، خیابان شقایق، کوچه دهم، نبش خیابان بنفشه، مجتمع آدینه تشکیل می‌گردد، حضور به هم رسانید.

سهامداران گرامی می‌توانند به منظور اخذ برگ ورود به جلسه مجمع بانک، در روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۹ از ساعت ۸ الی ۱۰ صبح با در دست داشتن کارت ملّی، وکالتنامه یا برگ نمایندگی معتبر، به آدرس فوق مراجعه فرمایند.

دستور جلسه :
۱. استماع گزارش هیات مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
۲. استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی
۳. بررسی و تصویب صورت‌های مالی منتهی ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
۴. انتخاب حسابرس و بازرس قانونی و علی‌البدل و تعیین حق‌الزحمه آنان
۵. تعیین حق حضور اعضای غیرموظف و پاداش هیات مدیره بانک
۶. تعیین روزنامه‌های کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌ها

هیات مدیره بانک مهر اقتصاد
(سهامی عام)

مرکز ارتباط با مهر ۸۹۸۹-۰۲۱ www.mebank.ir

یادداشت

مهران ابراهیمیان

دژهای وزارتی ضدتوسعه!

تصمیمات اقتصادی واحد به عنوان یک کل که نتیجه و برون‌داد آن توسعه اقتصادی باشد هر روز سخت‌تر می‌شود و سطح بی‌نظمی در بخش‌های مختلف اقتصاد و با دخالت‌های بیجا به نقطه‌ای رسیده که یک روز سیب‌زمینی بالا می‌کشد و یک روز پیاز به مرز ۵ هزار تومان می‌رسد و ما همچنان به دنبال قیمت‌گذاری برای صنف کله‌پاچه‌ای هستیم.

البته اشتباه نشود! منظور نگارنده رهاسازی بازار به منظور غارت کردن سرمایه‌های موجود یا فراری دادن سرمایه‌ها به نام اقتصاد لیبرالی و دستکاری بازارها و قیمت‌ها به شکل مقطعی نیست بلکه دقیقاً به نقش و کارکرد تصمیمات دولتی باز می‌گردد که هر روز ملاحظات خود را در تصمیم‌گیری‌ها بیشتر کرده و عمر دوام و بقای این تصمیمی‌گیری‌ها کوتاه‌تر می‌شود و اسمش را نیز با لقب‌های خوش‌لحن و آوایی چون «حمایت از تولید»، «آزادسازی اقتصاد» «کوچک‌سازی دولت» و «رهایی از سیاست‌زدایی از اقتصاد» می‌گذاریم. اما انتها و نتیجه این تصمیمات همین می‌شود که در حال حاضر می‌بینیم.

تقریباً کسی نیست که در بدنه دولت امروز مخالف ایجاد اشتغال، کوچک‌سازی دولت یا شفاف‌سازی در آن باشد اما به محض اینکه تلاش برای تغییر صورت می‌گیرد، اولویت عملیاتی شدن این صحبت‌های جذاب را برای دیگران می‌دانیم و ترس از تبعات هزینه‌زا و ایجاد نارضایتی مقطعی و کوتاه‌مدت بخشی از فعالان اقتصادی را بهانه می‌کنیم. به عبارت بهتر نوعی رهاسازی تصمیم‌گیری بر اساس منافع سازمانی و رقابت بین وزارتخانه‌ها شکل گرفته که لابد در این میان منافع عده‌ای نیز دخیل است.

در حالی که حرکت در مسیر توسعه و پیشرفت در اقتصاد همان طور که بارها به آن اشاره شده جز با گذر از منفعت‌های کوتاه‌مدت افراد و گروه‌ها برای ایجاد رفاه بیشتر در درازمدت برای عموم جامعه میسر نمی‌شود. به عنوان مثال فرض کنید که بحران موجود بانکی آیا جز با فشار به بخش مدیریت بانکی حل‌شدنی است؟

آیا وضعیت موجود خودروسازی‌های ما جز با تصمیم عدم‌دخالت دولت در آنها و گذر از یک مرحله سخت کاهش وابستگی به درآمدهای نابجای دولتی در این صنعت میسر می‌شود؟

از آن بدتر آیا صادرات بدون برنامه و مقطعی هندوانه، پیاز و سیب‌زمینی یا واردات خارج از برنامه و توان مصرف برنج کشور جز با چراغ سبز بی‌برنامگی یا چربیدن منافع عده‌ای بر تصمیمات منطقی در دولت قابل تصور است؟

همه اینها به این دلیل است که تیم اقتصادی دولت‌هایی که تاکنون داشته‌ایم نه یک برنامه منسجم داشته‌اند و نه حاضر به گذشت از منافع بخشی و سازمانی خود بوده‌اند. نگاهی به دعواهای چند سال اخیر وزارتخانه‌ها به خصوص دو وزارت جهاد کشاورزی و صنعت و معدن و تجارت نشان می‌دهد چگونه منافع بخشی از واردکنندگان یا تولیدکنندگان در مقاطع مختلف بازارهای کشور را بعد از گذشت ۴۰ سال همچنان در تلاطم‌های عجیب قرار می‌دهد. گویی به محض روی کار آمدن وزرا ماراتنی برای صیانت یا افزایش منافع وزارتخانه‌های تحت تابعه شکل می‌گیرد که هر وزیر و معاونانش خود را آماده دوئل مرگبار با سایر وزارتخانه‌ها نیز می‌کند. نوعی نگاه شبه‌حکومتی مستقل که هر وزارتخانه را دژی مستحکم در دل دولت می‌داند که باید از هر آنچه در درون دژ دارند، دفاع کند و اجازه هیچ تغییری هم در خود ندهد. این دژهای غیرقابل نفوذ خود عامل ضدتوسعه و پیشرفتند که به محض تعیین وزیر چینش کاملاً دفاعی به خود می‌گیرند!

هیچ حاکمی و هیچ دولتی تمایل به ثبت کارنامه ضعیف در اقتصاد و کاهش رفاه برای جامعه‌اش ندارد اما برآیند همین تصمیمات را می‌توان در سطح جامعه، با تعداد بیکاران، گرفتارهای اجتماعی و اقتصادی و... به خوبی دریافت.

به نظر می‌رسد امروز بیش از هر موقع دیگری وضعیت جامعه طوری است که باید سیاست به اقتصاد یارانه بدهد و مدیران و وزرایی که به سر کار می‌روند حداقل یک بار هم شده باید با استفاده از الگوی کشورهایی مانند مالزی برای حل مشکل بهبود محیط کسب و کار با هم، همصدا بوده و یک خواست جمعی را به جای حمایت از منافع سازمانی (ولو با نیت‌های خیر) ترجیح داده و با یک نگاه جامع‌تر گذشت از منافع با قبول هزینه‌هایش را به عنوان یک ارزش مدیریتی بدانند.

بدیهی است در آغاز به کار دولت دوازدهم می‌توان با چنین نگاهی بخشی از تمام حرف‌های قشنگی که در سال‌های اخیر تنها به زبان آمده و عملی نشده را عملیاتی کرد و نظام ارزشگذاری سنجش مدیریت در اقتصاد نیز با مکانیسم‌های جدیدی چون عمق‌بخشی به شفاف‌سازی و گذر از منافع محدود برای یک منفعت کلی و فراگیرتر را در دستور کار قرار دهند.

در غیر این صورت همان‌طور که بارها مطرح شده با آغاز دولت هر کس و هر گروه و نهاد اقتصادی که توان چانه‌زنی بیشتری دارد باز برنده است و این برنده بودن به بهای کوچک‌تر شدن سفره‌های ایرانی‌ها و کوچک شدن اقتصاد ایران است که در درازمدت منافع پایداری نیست. انتخاب با مدیران و وزیران جدید است!

خبر

راه‌اندازی سامانه جدید ساماندهی کولبران

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز از راه‌اندازی سامانه جدید ساماندهی کولبران خبر داد و گفت: معابر کولبری با بازارچه‌های مرزی ادغام می‌شود.

قاسم خورشیدی در گفت‌وگو با فارس در خصوص بند «پ» ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: بر اساس این ماده قانونی وزارت کشور موظف شده است لایحه توسعه پایدار اقتصادی مناطق مرزی را ارائه کند. این لایحه جامع توسط این وزارتخانه تنظیم شده و در کمیسیون‌های تخصصی هیئت دولت در حال رسیدگی و جمع‌بندی نهایی است.

وی افزود: لایحه وزارت کشور که به آن اشاره شد ناظر به توسعه پایدار در تمامی مناطق مرزی کشور است اما آیین‌نامه اخیر هیئت دولت در خصوص ساماندهی مبادلات مرزی از طریق کولبری مربوط به چهار استان آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و سیستان و بلوچستان است که براساس آن معابر کولبری در بازارچه‌های مرزی و رسمی ادغام می‌شود.

بنا به گفته خورشیدی براساس آیین‌نامه ساماندهی کولبران، راه‌اندازی سامانه‌ای توسط وزارت «صمت» و صدور کارت‌های الکترونیکی برای کولبران در دستور قرار گرفته است. به این ترتیب کولبران برای واردات کالا به جای عبور از معابر صعب‌العبور از طریق بازارچه‌های مرزی و رسمی کشور و تحت نظارت‌های قانونی که قانونگذار در حوزه‌های مختلف پیش بینی کرده نظیر حوزه بهداشت و درمان، استاندارد، قرنطینه و ثبت واردات در گمرکات کشور اقدام به واردات کالا خواهند کرد.

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در پایان گفت: براساس آیین‌نامه جدید هیئت دولت، معافیت‌های مالیاتی کولبران که در گذشته حدود ۲۰۰ هزار تومان در هر سفر برای هر نفر از اعضای خانوار بود به ۵۰۰ هزار تومان افزایش پیدا کرد.